

Onze samenleving, en daarmee noodzakelijkerwijs ook het beleid van overheid, maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven, is steeds dynamischer geworden. Deze dynamiek noodzaakt tot het adequaat op de hoogte blijven van ontwikkelingen, maar ook tot reflectie op die ontwikkelingen en de eigen plaats daarin. Beleidsonderzoek is daarin een belangrijke rol gaan spelen. Tegelijkertijd bevindt beleidsonderzoek zich nog in een overgangsfase, op weg naar een volwaardig vakgebied. Daarom zal deze leergang onder andere aandacht besteden aan:

- management van beleidsonderzoek, dat zich bezighoudt met de relatie tussen beleid en kennis, opdat er een hoog rendement van beleidsonderzoek wordt gerealiseerd;
- nieuwe veelbelovende methoden voor beleidsonderzoek, zoals simulatietechnieken of het werken met sociale media en big data, die onmisbaar zijn geworden in het kader van beleidsonderzoek;
- de beleidstheorie als verbindende schakel tussen de beleidsontwikkelaars en kennisdragers;
- het relativeren van kennis en de zwakke positie van kennis in het beleidsproces.

Dit met als doel om de positieve rol van beleidsonderzoek in het beleidsproces te bevorderen en het rendement te verhogen. Het uitgangspunt van deze ***Leergang Effectief Beleidsonderzoek*** richt zich dan ook op verschaffen van verdergaand inzicht in de rol die beleidsonderzoek speelt in het beleidsproces, en meer specifiek bij de vormgeving van ***lokaal en regionaal beleid***.

Deze leergang zal daarom aandacht besteden aan theorievorming op dit gebied, maar vooral aan goede praktijkvoorbeelden en casuïstiek. Daarnaast zal met behulp van de bijdrage van wetenschappers en professionals een mix van theoretische en professionele reflectie geboden worden op de onderwerpen, die aan bod zullen komen. Van deze kennis kunnen ambtelijke beleidsontwikkelaars, beleidsonderzoekers, toezichthouders en evaluatoren in dagelijkse werkzaamheden profiteren.

Gekozen zal worden voor een interactieve opzet waarbij u wordt uitgenodigd in discussie te treden met de sprekers en deelnemers van de leergang. Het voorbereiden en uitwerken van cases en zelfstudie maken een belangrijk deel uit van de leergang. Met deze inhoud en opzet van de leergang zullen wij u praktische handvatten aanreiken voor het optimaliseren van het rendement van beleidsonderzoek in uw eigen werkomgeving.

We kijken er naar uit u tijdens de leergang te mogen ontmoeten!

Prof.dr. P.H.M. van Hoesel
Programma Coördinator

INHOUD VAN DE LEERGANG:

Door middel van theorievorming, praktijkvoorbeelden en casuïstiek worden de volgende aspecten belicht:

- Management van beleidsonderzoek
- De zwakke positie van kennis in het beleidsproces
- De beleidstheorie als verbindende schakel tussen beleidsontwikkelaars en kennisdragers
- Het verkorten van de beleidsleercyclus
- Veelbelovende nieuwe methoden voor beleidsonderzoek
- Het vergroten van het rendement van beleidsonderzoek

LEERDOELEN VAN DE LEERGANG OMVATTEN DE VOLGENDE INZICHTEN:

- Aangrijpingspunten voor verkorting van de beleidscyclus
- Methoden om kennis systematisch mee te nemen in besluitvorming
- De rol die kennis kan spelen bij het expliciteren van de beleidstheorie om overbodig/omslachtig beleid te kunnen verbannen
- Effectief managen van beleidsonderzoek door de relatie tussen beleid en kennis goed te organiseren
- Nieuwe veelbelovende methoden voor beleidsonderzoek en de implementatie van deze methoden in de organisatie van beleidsonderzoek
- Inzicht in soorten rendement van beleidsonderzoek en de wijze waarop verandering aangebracht kan worden in beschikbare budgetten voor productie en benutting van kennis

INSTRUMENTARIUM:

- Deskundige en inspirerende sprekers
- (Actuele) literatuur en documenten
- Uitwisseling van praktijkervaringen
- Casuïstiek
- Netwerkvorming

Als onderdeel van de documentatie ontvangen de deelnemers het boek 'Kennis voor beleid', waaraan 5 van de 6 docenten een bijdrage hebben geleverd. Daarnaast ontvangen zij het boek "Management van beleidsonderzoek" van Bart Dekker, Peter van Hoesel en Yvonne Prince.

VORM & DOELGROEP:

De gehele leergang zal bestaan uit zes dagdelen, verdeeld over drie dagen (één dagdeel loopt van 9:15 tot 12:30 of van 13:30 tot 17:00).

De leergang richt zich daarbij primair op:

- Beleidsonderzoekers
- Toezichthouders
- Evaluatoren
- Met een nadruk op regionaal & lokaal niveau (niet exclusief)

De deelname aan deze leergang is beperkt tot 22 deelnemers om de interactie te optimaliseren. Inschrijvingen worden behandeld op volgorde van binnenkomst.

Docenten

Peter van Hoesel

Prof.dr. Peter van Hoesel is emeritus hoogleraar toegepast beleidsonderzoek aan de Erasmus Universiteit Rotterdam en redactielid van Beleidsonderzoek Online. Daarnaast is hij voorzitter/lid van diverse adviesorganen, bestuurder/toezichthouder bij enkele stichtingen/verenigingen, redacteur van Beleidsonderzoek Online, adviseur bij enkele departementen van de Rijksoverheid. Hij studeerde psychologie met als afstudeervakken onderzoeksmethoden en arbeids- en organisatiepsychologie. In 1985 promoveerde hij op het onderwerp 'programmering van beleidsonderzoek'. Hij was directeur van diverse beleidsonderzoekbureaus: DSWO (RU Leiden), Research voor Beleid, NSS Beleidsonderzoek & Beleidsadvies (inmiddels B&A Groep), EIM en Panteia. Hij heeft veel gepubliceerd over beleidsonderzoek, waaronder vijf boeken: Programmering van Beleidsonderzoek, Beleidsonderzoek in Nederland, Partij voor Eenvoud, Methoden van Beleidsonderzoekers, Management van Beleidsonderzoek.

Frans Leeuw

Prof. dr. Frans Leeuw is directeur van het Wetenschappelijk Onderzoek en Documentatiecentrum van het Ministerie van Veiligheid en Justitie. Hij is ook hoogleraar Recht, Openbaar Bestuur en Sociaal Wetenschappelijk Onderzoek aan de Universiteit van Maastricht. Hij publiceerde meerdere artikelen, rapporten en boeken op het gebied van programma-evaluatie, theorie-gerichte evaluatie, onderwijs-evaluatie, performance monitoring en evaluatiebeleid & -planning. Tevens is hij betrokken bij het World Bank IPDET-programma en is hij adviseur voor meerdere organisaties werkzaam in de publieke sector in Nederland en daarbuiten.

Jos Mevissen

Dr. Jos Mevissen is sinds de oprichting aan Regioplan verbonden. Zijn inhoudelijke specialisme is het brede terrein van arbeids(markt)- en sociale zekerheidsvraagstukken. Jos heeft uitgebreide ervaring als adviseur voor rijksoverheid, uitvoeringsorganen, gemeenten, bedrijfsbranches, etc. Hij is afgestudeerd en gepromoveerd aan de Universiteit van Amsterdam (UvA), waar hij ook enkele jaren werkzaam was. Hij is 6 jaar bestuurslid en 5 jaar voorzitter van de Vereniging voor Beleidsonderzoek (VBO) geweest. Verder is hij lid van de kernredactie van het e-journal Beleidsonderzoek Online (www.beleidsonderzoekonline.nl) en was hij redactielid en mede-auteur van 'Kennis voor Beleid. Beleidsonderzoek in Nederland' (2015). Hij verzorgt regelmatig presentaties en gastcolleges over uiteenlopende aspecten van beleidsonderzoek.

Yvonne Prince

Dr. Yvonne Prince is sinds 1988 in diverse onderzoeks- en managementfuncties en op verschillende beleidsterreinen werkzaam bij het beleidsonderzoeksbureau EIM dat overgegaan is in Panteia. Momenteel is zij directeur van de Panteia Academy en binnen Panteia eindverantwoordelijk voor het onderzoek op het terrein van bedrijfslevenbeleid. Haar inhoudelijke expertiseterreinen zijn innovatie, ondernemerschap, internationaal ondernemen en marktwerking. De laatste jaren is zij veelal actief in diverse beleidsevaluaties en – doorlichtingen in opdracht van Nederlandse ministeries, en omvangrijke studies voor de Europese Commissie. Zij is afgestudeerd en gepromoveerd in de econometrie aan de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR). Zij is zes jaar bestuurslid van de Vereniging voor Beleidsonderzoek (VBO) geweest en de laatste jaren lid van de Commissie Mededinging van de VBO. Yvonne heeft bijgedragen aan enkele boeken over beleidsonderzoek, te weten Beleidsonderzoek in Nederland (1e editie), Methoden van Beleidsonderzoekers, en Management van Beleidsonderzoek. Tevens verzorgt zij regelmatig presentaties en inhoudelijke trainingen.

Hans Donkers

Hans Donkers is in 1988 afgestudeerd als economisch geograaf aan de KUN. Sinds 1988 heeft hij verschillende (management) functies in zowel markt- als beleidsonderzoeksbureaus bekleed. Sinds 2012 is hij managing director van Panteia. Binnen Panteia (en haar voorlopers) is hij pionier geweest in het opzetten van online dataverzameling en -terugkoppeling, het ontwikkelen van interactieve online dashboards en het analyseren en integreren van social media in onderzoek. Tevens is hij docent elektronische dataverzameling en -analyse voor de Masteropleiding Beleidsonderzoek, een initiatief van de Faculteit der Sociale Wetenschappen van de Erasmus Universiteit Rotterdam en het Rotterdams Instituut voor Sociaal-Wetenschappelijk Beleidsonderzoek (RISBO).

Peter van der Knaap

Dr. Peter van der Knaap is directeur-bestuurder van SWOV (Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid) in Den Haag. Eerder was hij directeur doelmatigheidsonderzoek bij de Algemene Rekenkamer en hoofd Beleidsevaluatie bij het Ministerie van Financiën, Rijksbegroting. Van der Knaap is bestuurskundige. In 1997 promoveerde hij aan de Erasmus Universiteit Rotterdam op “Lerende overheid, intelligent beleid”, over de bijdragen van beleidsevaluatie en beleidsadvisering aan het leervermogen van de overheid. Artikelen en boeken die Van der Knaap publiceerde gaan hoofdzakelijk over (responsieve, op leren gerichte) beleidsevaluatie, toezichtsvraagstukken en resultaatgericht beleid. Hij is lid van de Editorial Board van Evaluation en van de redactie van Bestuurskunde. In 2015 verschijnt Success in Evaluation: Why Focusing on What Works will increase Learning from Monitoring and Evaluation.

Vrijdag 30 oktober 2015

DAGDEEL I:

Beleidsonderzoek: schakel tussen Kennis en beleid

- 09.15u Ontvangst met koffie en thee
- 09.30u VAKDOCENT: **Prof.dr. P.H.M. (Peter) van Hoesel**
Hoogleraar Toegepast Beleidsonderzoek Erasmus Universiteit Rotterdam en
redactielid Beleidsonderzoek Online.
- Welkomstwoord
- 09.45u Kennismaking met de deelnemers onderling
- *delen van de doelstellingen van de Leergang van ieder afzonderlijk*
- *benoemen van obstakels voor effectiviteit van beleidsonderzoek in de praktijk*
- 10.45u PAUZE
- 11.15u Beleidsonderzoek als bindende schakel tussen kennis en beleid
- *Het toenemend belang van beleidsonderzoek voor het beleidsproces*
- *Effectief managen van beleidsonderzoek en complexe onderzoeksprojecten*
- *Effectief samenwerken met (andere) kennisinstellingen*
- *Het managen van de relatie beleid en kennis*

DAGDEEL II:

Bijdrage van beleidsonderzoek aan doelmatig beleid

- 13.30u VAKDOCENT: **Prof.dr. F.L. (Frans) Leeuw**
Directeur Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) en
Hoogleraar Recht, Openbaar Bestuur en Sociaal Wetenschappelijk Onderzoek aan
de Universiteit van Maastricht
- *Van probleem naar oplossing: de beleidstheorie*
 - *Het expliciteren van de beleidstheorie*
 - *De beleidstheorie als middel tegen omslachtig of overbodig beleid*
 - *Beleidshomeopathie*
- 15.30u Pauze
- 15.45u Vervolg
- *Ruimte voor discussie*
- *Praktijkvoorbeelden*
- 17.00u Einde eerste cursusdag

Vrijdag 6 november 2015

DAGDEEL III:

Goed opdrachtgeverschap, goed opdrachtnemerschap?

09.15u Ontvangst met koffie en thee

09.30u VAKDOCENT: **Dr. J.W.M. (Jos) Mevissen**
Partner bij Regioplan.

- *Vaststellen van taken en bevoegdheden van opdrachtgevers van beleidsonderzoek*
- *Zelfstandigheid en afhankelijkheid van de onderzoeker*
- *Waar liggen de grenzen aan de dienstbaarheid van de onderzoeker*
- *Speelruimte voor beide partijen*

11.30u Pauze

11.45u Vervolg
- *Nieuwe ontwikkelingen*
- *Ruimte voor discussie*
- *Praktijkvoorbeelden*

12.30u Lunch

DAGDEEL IV:

Vergroting van het rendement van beleidsonderzoek

13.30u VAKDOCENT: **Dr. Y.M. (Yvonne) Prince**
Directeur Panteia Academy

- *Typen rendement van beleidsonderzoek*
- *Voorwaarden voor het optreden van rendement*
- *Kan rendement van beleidsonderzoek gemeten worden*
- *Verandering brengen in budgetten voor kennisproductie en benutting*

15.30u Pauze

15.45u Vervolg
- *Praktijkvoorbeelden*
- *Ruimte voor discussie*

17.00u Einde tweede cursusdag

Vrijdag 13 november 2015

DAGDEEL V:

Veelbelovende nieuwe methoden voor beleidsonderzoek

- 09.15u Ontvangst met koffie en thee
- 09.30u VAKDOCENT: **Drs. H. (Hans) Donkers**
 Directeur Panteia
- *Nieuwe methoden voor beleidsonderzoek*
 - *Het internet als medium voor interactieve beleidsontwikkeling*
 - *Werken met sociale media en big data*
 - *Nieuwe simulatietechnieken*
 - *Praktijkonderzoek*
 - *Effectieve organisatie van onderzoek met bovenstaande methoden*
- 11.30u Pauze
- 11.45u Vervolg
- *Casus*
 - *Praktijkvoorbeelden*
 - *Ruimte voor discussie*
- 12.30u Lunch

DAGDEEL VI:

Evaluatie: bijdrage van een beleidsonderzoeker aan het lerend vermogen van overheidsorganisatie

- 13.30u VAKDOCENT: **Dr. P. (Peter) van der Knaap**
 Directeur SWOV en oud-Directeur Onderzoek Algemene Rekenkamer
- *Leren van evalueren: wanneer begin je?*
 - *Bijdrage van beleidsonderzoek aan doelmatigheid van beleid*
 - *Aangrijpingspunten voor verkorting van de beleidsleercyclus*
- 15.30u Pauze
- 16.00u **Evaluatie van de leergang met de deelnemers: Welke lessen gaan we in praktijk brengen?**
- *Koppeling van voorgaande onderwerpen aan ervaringen deelnemers*
 - *Korte evaluatie & terugblik op onderwerpen van de leergang*
- Peter van der Knaap en Peter van Hoesel**
- 17.00u Korte afsluiting leergang, aanvang borrel

ALGEMENE INFORMATIE

- DATA:** Vrijdagen 30 oktober, 6 en 13 November 2015
- LOCATIE:** [NH Utrecht](#), Jaarbeursplein 24, Utrecht
- ORGANISATIE:** De cursus is een initiatief van ScienceWorks in samenwerking met de VSO, NVRR en VBO. ScienceWorks is verantwoordelijk voor het programma en de organisatie.
- AANMELDING:** U kunt zich aanmelden via de [website](#). Na ontvangst van uw registratie ontvangt u een bevestiging van deelname en een routebeschrijving. Wij verzoeken uw registratie vóór 23 oktober aan ons door te geven.
- KOSTEN:** Kosten voor deelname aan de cursus bedragen € 1.650,-. Leden van de VSO, NVRR en VBO betalen € 1.395,- In dit bedrag zijn alle lunches, de afsluitende borrel en de cursusdocumentatie inbegrepen. Alle genoemde bedragen zijn exclusief 21% BTW.
- BETALING:** Betaling dient vóóraf te geschieden. De factuur ontvangt u samen met uw bevestiging en de routebeschrijving.
- ANNULERING:** Indien u onverhoopt verhinderd bent de cursus bij te wonen, is het toegestaan een vervanger gebruik te laten maken van de reservering, mits de naam van de vervanger vóór aanvang van de cursus wordt doorgegeven aan ScienceWorks. Annuleren is mogelijk tot 9 oktober. Bij annulering vóór deze datum wordt € 95,- aan administratiekosten in rekening gebracht. Na 10 oktober is het volledige inschrijfgeld verschuldigd.
- INFORMATIE & REGISTRATIE** <https://scienceworks.nl/leergang-effectief-beleidsonderzoek-2015/>
- CONTACT:** ScienceWorks
Mauritskade 5
2514 HC Den Haag
T: +31 (0)70 346 2505
E: info@scienceworks.nl
W: www.scienceworks.nl